

W E S R O D Ą D N I A 10. M A I A 1809.

Z Krakowa d. 10. Maja.

D. 6 b. m. po południu przybył do miasta naszego przy wystrzałach z dział J. Królewiczowska Mość Arcy Xzę Franciszek, i wysiadł do przygotowanego dla siebie mieszkania w domu pod Krzysztoforami, gdzie przy wysiadaniu z powozu od JW. Pastera naszego z Kapitułą tuteyszą, tudzież od JW. Hrabiego Komorowskiego i JW. Hrabiego Zaluskiego Imieniem obywatelstwa tuteyszej Galicyi, od wszystkich tutejszych C. K. Instancji sądowych i urzędów politycznych powitany, i do przygotowanych dla siebie pokoiów zaprowadzonym został, z którymi z najpowniejszą dobrocią przez pół blisko godziny łaskawie rozmawiać raczył. W wieczor całe miasto było pięknie oświecone.

Dwoma dniami pierwej poprzedził go JW. Nadworny radca Egelet.

Z Wiednia d. 3. Maja.

Wrażenie jakie doniesienia o ostatnich wojennych zdarzeniach w Bawaryi sprawiły, zgadzało się zupełnie z przedziwnym sposobem myślenia tutejszej publiczności. Wszędzie widać było nayszlachetniejszą niespokojność o złe skutki z momentalnych niepomyślności

cechu. Żywiec atoli dotknęła mieszkańców tutejszej stolicy obawa, że wielki cel teraźniejszej wojny, że cel wszystkich nadziei i życzeń nie będzie dopięty, iak, że ta lub owa część Monarchii wystawioną byź może na przemieniające niebezpieczeństwo.

Po takich cechach oświeconey miłości oyczyzny uznać Najjaśniejszy Cesarz i Król z największem ukontentowaniem drogie jego sercu uczucia, których przed i w czasie wybuchnienia wojny ludy jego Monarchii dały tyle pamiętnych dowodów, i czuć się tem więcej byź obowiązany usunąć obawę i wątpliwość względem momentalnego położenia państwa.

Sposoby do obrony i źródła Monarchii są liczne i wielkie, a poparte gorliwością, zaufaniem, odwagą i wytrwałością narodu będą wystarczającemi do odporu.

Korpus Feldmarszałka porucznika Hillera i połączone z nim woyska są dosyć potężnemi dla oparcia się wtargnieniu nieprzyaciela. Przez bezpośrednie zaś ściąganie odwodów, przez wyruszenie w pole pospolitego ruszenia niższej Austrii nad Enną, przez pomnożenie i uzupełnienie wszystkich do obrony sposobów stanie

się ten odpor jeszcze skuteczniejszy.

Z drugiej strony wojsko zostające pod bezpośrednimi rozkazami J. Cesarzowickiej Mei Arcy Xcia Jenerałissima przeprawiło się z powodu zaszłej nad Dunajem uprzejmy bitwy w zupełnym porządku za tę rzekę, nie poniosłszy większej straty nad tę, którą sam nieprzyjaciół poniosł, i stanowisko, które sobie teraz obrał, stawia go w stanie pod wodzem, który od dawna posiada powszechne zaufanie, do zniszczenia przez stosowne działania dalszych nieprzyjacielskich zamysłów.

Pospolite ruszenie Morawskie znajduje się w drodze, a Węgierska insurrekcyja sposobi się czynnie do dzielnej obrony Monarchii.

Wojsko pod rozkazami J. Cesarzowickiej Mei Arcy Xcia Jana, tak ważne uczyniło we Włoszech postępy, iż stosownie do okoliczności albo pociągnąć dalej może swoje zwycięstwa, albo wesprzeć dzielnie inne korpusy, i to tem bardziej, że ostatnie przez schłabnięcie pospolitego ruszenia wewnętrznej Austrii znacznie jeszcze zmocnione zostały.

Nie wystawiony dosyć zapas słabejnych mieszkańców Tyrolu zapewni J. C. K. Mei posiadłość tej ważnej prowincyi, a z nią środek wszystkich wojskowych związków, i użyte od wiernego tego narodu w ostatnich dniach wspaniałe ofiary każą jeszcze ważniejszego czcić wypadku.

Stanowisko korpusu pod rozkazami Feldmarszałka porucznika Chastellera, jest tego rodzaju, iż zarówno z głównem wojskiem Arcy Xcia Jme Jenerałissima grozi z tyłu nieprzyjaciółowi, i łącznie z tem co z Tyrolu przedsięwziętem być może, czyni największe naderdzie.

Korpus pod rozkazami J. Królewiczow-

skiej Mei Arcy Xcia Ferdynanda dopiął tu pełnię początkowego swojego przeznaczenia.

Gdy tymczasem położenie Monarchii przed rozpoczęciem wojny i nieszczęśliwe polityczne stosunki, którym właśnie niniejsza wojna położyć ma koniec, sprawiły, że pierwszy plan wojny blisko Austriackich granic znaydować się musiał, nie jest zatem rzeczą niepodobną, żeby granice, a nawet stolica nie były na chwilę niebezpieczeństwem zagrożone. Ażeby więc, iczeliby nieprzyjaciół pokusił się kiedykolwiek do takowej demonstracyi, wszędzie jego zamysły zniszczone zostały, przedsięwziął J. C. K. Mość i na takowy przypadek potrzebne środki, i poczynił już rozporządzenia, aby wszystkie rzeczy, które nęciłyby go mogły do takowego przedsięwzięcia zawczasu uprzątnione i w bezpieczne miejsca przewieszone zostały. Z ten środek nie ma innego celu, jak dobro i bezpieczeństwo stolicy, nikt nie sprzeczy. J. C. K. Mość spodziewa się oraz dać przez to na nowo poznać swoje uczucia, któremi rządził się przy postanowieniu niniejszej wojny i od których nigdy nie odstąpi.

J. C. K. Mość powiada wszystko, czego z tej strony spodziewa się i żąda w jedynem życzeniu: ażeby mieszkańcy stolicy, iako też niższej Austrii i nadgranicznych prowincyi byli nadal takimi, iakimi dotąd byli. Na ow czas za pomocą Boską radosny i chwalebny koniec uwieńczy Jego i ludu Jego wspólne usiłowania.

Co do uzupełnienia i ulepszenia urządzeń względem obrony kraju daley postanowione zostało, ogłoszone zostanie przez osobne obwieszczenie. — W Wiedniu d. 30 kwietnia 1809.

Z rozkazu J. C. K. Apostolskiej Mei.
Arcy Xzę Rainier.

W wydaniem pod d. 30 Kwietnia z rozkazu J. C. K. Apostolskiej Maj. obwieszczeniu, w którym dla uspokojenia publiczności o przedsięwziętych dla obrony kraju w wszystkich okolicach przeciw nieprzyjacielskiemu wtargnięciu środkach, i o zmagających się w różnych miejscach placu boju siłach w krótkości doniosło się z tem zapewnieniem, iż w osobnem obwieszczeniu oznajmione zostanie co daley względem uzupełnienia i ulepszenia urządzeń w celu obrony kraju postanowione zostało.

Na mocy tego zapewnienia, pośpieszamy się z oświadczeniem, iż dla odparcia dzielnie szkodliwych nieprzyjaciela zamysłów, nawięcej na tem zależy, ażeby ogółem siły wewnętrzne, a mianowicie jazdę, ile tylko być może, pomnożyć.

Wielokrotnie nie tylko od mieszkańców Wiednia, ale ogółem całej Monarchii okazały szlachetny zapał i gotowość czynienia wszelkiego rodzaju ofiar, dowodzi zupełnie, że sami przekonani są o tej prawdzie i oczekują tylko przepisów rządu, jakby tego celu dopiąć i przyłożyć się mogli dobrowolnymi swoimi ofiarami do ogólnego dobra. W celu uczynienia zadosyć chwalebnym tem życzeniom stanowi się zatem:

- 1) Iż każdy, który chce służyć za ochotnika i uzbroić się, umieszczony zostanie w batalionie pospolitego ruszenia do którego odwodu się zgłosił, jako ochotnik z zapewnieniem, iż po oddaleniu się niebezpieczeństwa i o skończoney kampanii uwolniony od służby zostanie.
- 2) Iż za ochotników są tylko klasy ludzi będące przyjął, która nie jest w konskrypcyi do pospolitego ruszenia zapisaną, i nie zmaguje się w służbie pospolitego ruszenia lub odwodu.
- 3) Iż ci, którzy do jazdy się zgłoszą i przy-

sposobią się w konia, siodło, &c. będą także za ochotników przyjętymi i po usuniętem niebezpieczeństwie i ukończoney kampanii oddalonymi; nadto przyrzeka im się, iż dołączonymi zostaną do regimentów, w których sobie służyć zechcą po nauczaniu się pierwej obrót w wojskowych oddziałach, do których zgłosić się mają, iż będą kosztem skarbu umundurowanemi i po skończoney kampanii na zawsze od służby wojskowej uwolnionemi.

Ażeby jednak ułatwić ile możności dopięcie tego celu, dozwala się, iż do jazdy podawać się mogą ci nawet ludzie, którzy zapisanemi są do pospolitego ruszenia.

Rząd polega tu szczególnie na wsparciu szlachty i mającey klasy honoraryuszów. W wielu okazjach dali już tak wiele dowodów swojego mężstwa, przywiązania do oyczyzny i do prawego swojego Monarchy, i gotowości do czynienia ofiar, iż z pewnością oczekiwać można, iż w tej ważney epoce, w piękney tej porze nie omieszkają także okazać swego przywiązania do oyczyzny.

Jch przykład będzie tem więcej zachęcającym, że właśnie powołaniem szlachty jest służba konna.

Gdy jednak wielkiej liczbie szlachty i honoraryuszów przy najlepszych chęciach zbywa na fizycznych siłach do okazania swej odwagi i przyłożenia się osobiście do obrony oyczyzny, przeto pozwala im się postawić przez zwerbowanie i przez ofiarowanie zdalnych koni zrzędem mniej mających ludzi w stanie do usłuchania głosu rządu. — W Wiedniu d. 1 Maja 1809.

Zroku J. C. K. Apostolskiej Maj.

Arcy Xąż Rainier.

J. C. K. Mość przyjął z rozrzewnieniem dobrowolne ofiarowanie się tutejszego mię-

skiego korpusu jazdy czynienia polowej służby przeciw nieprzyjacielowi. Najjaśniejszy Cesarz uznał w tem przedziwnego ducha obywateli i mieszkańców stolicy i chętnieby na tę patryotyczną ofiarę zezwolił, gdyby obecność tego korpusu nie była w Wiedniu dla utrzymania porządku potrzebną. Członki tego równie pięknego, jak ćwiczonego korpusu czynią tu aż nadto użyteczne przysługi, ażeby ich od tego powołania oderwać można było. J. C. K. Mość rozkazał zatem, aby tę jego wolą Prezes gubernium oświadczył osobiście na ratuszu rzeczonemu korpusowi z przywołaniem innych korpusów miejskich i gminnych miasta z tym dodatkiem: ile J. C. K. Mość przy dzielnych, środkach, które w przypadku nieprzyjacielskiego w tarczenia zamysła przedsięwziąć, polega na wierności i odwadze korpusów miejskich wszystkich obywateli i mieszkańców stolicy. Oraz rozkazał nayłaskawiej, aby ta patryotyczna ofiara i J. C. K. Mci na nią odpowiedź przez gazety ogłoszona została.

Trzynasty dzienny rapport C. K. wojska. W Wiedniu d. 1 Maja 1809.

Z obozu J. C. K. Mci z Strenberga nadeszły pod d. 29 Kwietnia następujące doniesienia o stanowisku i poruszeniach wszystkich C. K. wojsk, które, nim obszerniejsze nadejdą rapporta, oznajmują się publiczności z rozkazu J. C. K. Mci.

Potyczka przy Neumark, o której dzisiaj dzienny rapport zawiera tymczasowe doniesienie, była bardzo pomyslną dla naszego oręża. Feldmarszałek porucznik Hiller uderzył na Marszałka Bessieres, który z 3 Francuzkiemi dywizjami i jedną Bawarską stał przy Stetten, trzema kolumnami i odparł go

aż do Vils - Biburg za rzekę Vils: i Bawarski pułkownik, i officer sztabowy Francuzki, 30 officerów, i przeszło 500 żołnierzy zabranymi w niewolę zostali. Bitwa była uporczywa i strata nieprzyjaciela w zabitych i ranionych jest wielka. Pozostających tylko na placu bitwy narachowano do 1000. Feldmarszałek porucznik Hiller nie może wychwalić męstwa i odwagi wojska. Osobliwie też dwa regimenta piesze Klebaka i Duka okazały co odwaga piechoty może przeciw jazdzie nawet, gdy uderzyły na 2 Francuzkie regimenty strzelców, które skupiły się były na ulicach i w ogrodzie i bagnietem przełamały i zupełnie odparły. Dwa Francuzcy pułkownicy, którzy temi regimentami dowodzili, polegli na placu, wraz z wielu żołnierzami. Nasza daleko mniejsza strata nie jest jeszcze wiadoma. Na pierwszą wiadomość o tej dla naszego oręża chwalebnej potyczce, zaszczycił J. C. K. Mość zaraz Feldmar. por. Hillera krzyżem komanderskim orderu Maryi Teresji.

D. 25 Kwietnia dwa korpusy i 2gi odwodowy korpus zostające pod rozkazami powyższego Feldmar. por. Hillera dowiedziawszy się, że wielkie wojsko przepравиło się pod Ratysboną na lewy brzeg Dunaju, cofnęły się ku rzece Inn i stanęły przy Alt-Oettingen.

Feldmarszałek porucznik Jellachich stoi przy Rosenheim i Wasserberg, utrzymując z Tyrolem i ztyka się z strażami F. M. P. Hillera.

D. 26 po południu odparł nieprzyjaciel z Pasławy słabe nasze strażę na uściu rzeki Inn do Dunaju za pierwszą rzekę. W tymże czasie pokazał się oddział dywizji Francuzkiej Legrand przed Schardingiem, gdzie most był rozebrany, zatoczył działa, zapalił kilka domów w mieście, i zagroził spaleniem całego miasta, jeżeli most nie będzie postawiony. Sto-

iąca w Schärdingu piechota nie dopuszczała ręczną broń i działami aż do nocy stawiać mogła. Ale gdy doniesiono Feldmarszałkowi porucznikowi Dedowich, który miał tam tylko mały oddział regularnego wojska i 3 bataliony pospelitego ruszenia, które opasywały dawniejszą twierdzę Oberhaus, że nieprzyjaciół przeszedł za rzekę Inn, i posuwa się po prawym brzegu od Passawy, musiał zatem Schärding opuścić i cwałować się ku Taufkirchen.

D. 27 pokazały się nieprzyjacielskie patrole od Schärdinga. Nieprzyjaciół zajął to miasto; ale nie mamy wiadomości, ażeby w znacznej liczbie znajdował się z tej strony rzeki Inn. Dalszego na przód postąpienia z strony nieprzyjaciół drogą od Efferding nie należy się wcale obawiać, ponieważ korpusy F. M. P. Hillera stoją wzdłuż rzeki Inn. D. 27 postąpiła już przednia straż pod dowództwem Jenerała majora Hrabiego Radeckiego idąc ku Schärdingowi do Oberberga. Drugi odwodowy korpus znajdował się przy Altheim, a reszta wojska przy Weng i wszystko było tak dalece w poruszeniu, iż potrzeba spodziewać się potyczki, jeżeli nieprzyjaciół nie cofnie się za zbliżeniem się wojsk naszych.

Od wielkiego wojska nadeszły doniesienia do 26 Kwietnia. Nieprzyjaciół atakował powtórnie d. 23 Kwietnia część wojska, która pod Ratysboną stała; lecz miasto to, które bardzo wiele przy tej okazji ucierpiało, utrzymane przez wojska nasze zostało aż do nocy.

D. 24 udało się wojsko drogą przez Birk i Cham, nie będąc od nieprzyjaciół napastowane. J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xąż Jeneraliśm obrał dla wojska korzystne stanowisko za rzeką Regen. Tu połączyły się z wojskiem 1wszy i 2gi korpusy, które wcale żadnej nie poniosły straty. W tem

stanowisku chciał Arcy Xąż Jmć znużonem przez długą walkę wojskom kilka dni dać wypocząć, potem działać przeciw poruszeniom nieprzyjacielskim w wszystkich stronach i korzystać z nadarzonej pory. Przy odejściu doniesienia stało już wojsko dwa dni w obozie przy Cham, a nigdzie nie pokazywał się nieprzyjaciół.

Gdy zważamy, iż nagle są inaczej poruszenia nieprzyjaciół, słusznie zatem wniesć można z tej jego nieczynności, że strata jego wżywych potyszkach d. 19, 20, 21, 22 i 23 nadzwyczaj wielka być musi, i że porządek w jakim nastąpiło cofnięcie się przez Dunaj przeraził go obawą.

W Tyrolu czyni uzbrojenie kraju wielki postęp i codziennie się uśtala. Posłano tam pieniądze i amunicję. Feldmarszałek pociągnął Chasteler z Inspruka ku Trydentowi, gdzie podług doniesienia opasany został mały korpus Bawarczyków i Francuzów.

Wojsko przeciw Włochom działające pomyka się bez żadnej przeszkody coraz dalej, i przeszło już za rzekę Piawę. Poruszenia, które F. M. P. Chasteler od Trydentu ku Włochom czynić będzie, postawią nieprzyjaciół w tej okolicy w krytycznem bardzo położeniu.

Czternasty dzienny rapport C. K. wojska.

Gdy nadszedł teraz od J. Cesarzowiczowskiej Mei Arcy Xcia Jeneraliśma główny raport o działaniach wielkiego wojska od 19 do 25 Kwietnia, którego tylko fragmenty były publiczności udzielone, ogłasza się zatem w następującej osnowie:

W głównej kwaterze Katzenberg przy Cham d. 25 Kwietnia 1809.

Po przeprawie za Iserę postępowało wojsko ku Dunajowi w kierunku do Kehlheim, częścią dla złączenia się z pierwszym i drugim

korpusem, które postąpiły do Neumark i He-
man, częścią dla przeszkodzenia stojącym pod
rozkazami Marszałka Davoust przy Ratysbo-
nie 4 dywizjom Gudina, Moranda, Friant i
St. Hilaire, tudzież dwiema dywizjom jazdy
St. Sulpice i d'Épagne, połączenia się z flotą-
sem przy Abensberg z Bawarskimi dywizya-
mi przez wąwozy Abach i miejsce Saal. W
tym zamiarze zgromadziły się po nagłym mar-
szu 3ci i 4ty, tudzież trzeci odwodowy kor-
pus d. 19 Kwietnia przy Kloster Rohr; piąty
pilnował Bawarczyków przy Sigenberg, a 6ty
odebrał zlecenie zastąpienia pomykającego się
przez An i Mainburg wojska z lewego boku.

D. 20 poprowadził J. Cesarzowiczowska
Mość Arcy Xzę Jenerałissim pierwsze 3 kor-
pusy przez Gros-Muls i Viebhausen przeciw
nieprzyjacielowi, który stał obozem z przodu
Ratysbony między obiema gościńcami Abach i
Eckmühl.

Na wzgórkach za Puch i Hausen natra-
fiło wojsko na nieprzyjacielski posterunek; u-
cierały się przednie straże, a kolomny postę-
powały ciągle dalej.

Marszałek Davoust poznał zaraz niebez-
pieczeństwo, które sagrażało iedyney jego
przez Abach komunikacyi z wojskiem Ba-
warskim i postanowił dołożyć największego
usilowania dla zapewnienia iey sobie. Wy-
stąpił zatem swoją siłą przeciw nam i bitwa
stała się powszechną. Obie strony walczyły
aż do ciemney nocy z zaciętością nie do okry-
ślenia i strata była z obu stron wielka. Pra-
we skrzydło przedarło się nakoniec aż do
Dilling, ale nieprzyjaciel obrócił całą siłę
przeciw lewemu skrzydłu, które naybliżej
groziło przecięciem iego komunikacyi. Offi-
cerowie i żołnierze sprawili się iako b haty-
rowie; jenerałowie znajdowali się zawsze na
czole wojsk swoich; Feldmarszałek porucznik

Xzę H benzollern i Jenerał Xzę Lichtenleit-
er uchwycili nawet chorągwie i wpadli przy mor-
derym ogniu do lasu; lecz nieprzyjaciel wal-
czył tu o swoje ocalenie, które drogo nader
okupił.

Noc zaskoczyła; 4ty korpus utrzymał
plac boju, nie mógł jednak dostać się na wzgórk-
i Abach. Nieprzyjaciel korzystał z tej oko-
liczności, zostawił załogę w Ratysbonie i do-
kończył swego połączenia się z Bawarczykami
wzdłuż Dunaju za pomocą lasów i wzgórków,
na których uarywał swoje poruszenia łańcu-
chem ciągnących się straży. W tym dniu nie
wiele z obu stron zabrano jeńców.

Wiele pojedynczych waleczności czy-
now zostawiają się do opisania spokojniejszym
czasom.

D. 21 rano czyniło wojsko dalsze swo-
ie ataki. Odwodowy korpus przedarł się ty-
łem nieprzyjacielskiego stanowiska drogą od
Eckmühl do Ratysbony i przymusił stojący
tam 65 y liniowy regiment Francuzki do zło-
żenia broni, iak się już w 7mym doniosło rap-
porcie.

Przyprowadzono wiele rozpieszczonych
nieprzyjacielskich żołnierzy; liczba jeńców wy-
nosiła do kilku tysięcy. Tylna straż nieprzy-
jacielska utrzymywała jeszcze Abach; wojsko
zaś iego, które trudniło się całą noc za-
waleniem wąwozów wzdłuż Dunaju, rzuciło
się wraz z Bawarczykami na 5ty korpus i od-
parło go aż za Isere przy Landshucie nazad.
Szósty korpus poszedł za tymże poruszeniem,
lecz z powodu zepsutych nader przez deszcz
ubocznych dróg, po których szedwo można
było działa uprowadzić, nie mógł iak tylko
w części posilkować piąty. Główna kwatera
Arcy Xcis Jnei Jenerałissima znajdowała się
dnia tego w Egloffsheim między Eckmühl i Ra-
tysboną; 3ci i 4ty korpus, tudzież korpus

odwodowy Baymowały Ratysbonę i wzgórki, na których stał nieprzyjaciół w czasie bitwy.

Cesarz Napoleon przybył z znacznym posiłkiem, osobliwie w jazdzie, tudzież Wirtemberskich i Badeńskich wojskach i objął zaraz najwyższe dowództwo nad połączonym całym swym wojskiem.

D. 22 uderzył nieprzyjaciół na 3ci nasz korpus na ostatnim lewym naszym skrzydle w okolicy Langwart i Leuerndorff z wielką żywością; potyczka trwała tu znowu aż do ciemnej nocy, i atak nieprzyjacielski zniszczony został przez waleczny odpór wojsk naszych.

Przybyłe nieprzyjacielowi posiłki skłoniły J. Cesarzowiczowską Mość Arcy Xcia Jeneralissima do ściągnięcia do siebie 2go odwodowego korpusu z okolicy Hema z tamtej strony Dunaju; i lubo wojska od 3 dni dla ustawicznych potyczek nie doznawały żadnego wypoczynku i żywność dla zepsutych dróg nadejść nie mogła, postanowił jednak Arcy Xzę Jusc Jeneralissim korzystać z zapasów wojska, przypuścić d. 23 powszechny atak przeciw stanowisku nieprzyjaciela między Peifling i Dinzling, i gdyby można dostać się do Abensberg i Kloster Rohr. Plac boju był prawie ten sam, stanowisko tylko odmieniły obustronne wojska.

Kolony były już w poruszeniu, gdy nieprzyjaciół ponowił znowu swój atak d. 23 przeciw lewemu naszemu skrzydłu i 16 regimentów jazdy posłał przez Schierling do równiny Eckmühl. Poruszenie to znieвозмоło nasze kolumny do rozwinięcia się na lewym boku i J. Cesarzowiczowska Mość rozkazał cofnąć się cokolwiek 3mu korpusowi, aby nie był z boku zaskoczony.

Poruszenie to nastąpiło w tak dobrym porządku, iż piechota nasza zostawała ciągle

panem swojego stanowiska i nie mógł ich nieprzyjaciół z niego wyrzucić. Dopiero o godzinie 5 wieczorem udało się jazdzie nieprzyjacielskiej przełamać ją i 3 nasze regimenty lekkiej jazdy, które się przedziwnie trzymały, przemagając liczbą porazić.

J. Cesarzowiczowska Mość rozkazał natychmiast 4 regimentem kieryslerów pospieszyć na pomoc, lecz nieprzyjaciół tak szybko i z przemagającą siłą popierał swoje korzyści, że i te odparte i aż pod Traubling ku Ratysbonie ścigane były. Piechota 3go korpusu przymuszona więc została opuścić swoje stanowisko, ponieważ oskrzydlił ją nieprzyjaciół.

Odezwa J. Krolewiczowskiej Mci Arcy Xcia Ferdynanda.

Uznaję za potrzebne przy stosunkach tak rażniejszej wojny, gdy Królewsko-Saskie wojska przeciw prawdziwemu interesowi narodu, dla zaspokojenia jedynie dumy obcego zdobywcy i z powodu nieszczęśliwego wpływu, który on nad ich rządem rozciąga, oręż przeciw nam podnieśli, przystąpić do utworzenia narodowo Saskiego batalionu ochotników, do którego wolny zostawiać się przystęp wszystkim officerom i żołnierzom tego narodu, którzy usłuchać zechcą prawdziwego narodowego uczucia i dla oswobodzenia swej oyczyzny przystąpić się pod nasze chorągwie.

Przyrzekam Krolewiczowskim moim słowem, iż ten utworzyć się mający korpus, iak tylko szczęśliwe stosunki, które wkrótce nastąpić muszą, Królewski dom Saski uwolnią od terszniejszych uciążliwych związków, natychmiast swojemu Monarsze oddany zostanie.

Na utworzenie tego korpusu przeznacz

się miasto Warszawa.

W głównej kwaterze w Warszawie
d. 25 Kwietnia 1809

*Dowodzący Jenerał Cesarско-
Austryackim woyskiem
Arcy Xzē Ferdynand.*

*Z Abo d. 20 Marca (podług dawnego ka-
lendarza.)*

Wyiechawszy Najjaśniejszy Impera-
tor d. 13 b. m. z Petersburga do nowo na-
bytej Finlandyi, przybył nazajutrz szcze-
śliwie do Lowizy, a d. 15 do Borgo. Przy
wystawionej tym końcem tryumfalnej bra-
mie był J. J. Mość uroczystie powitany.

D. 16 Marca został w obecności Naj-
jaśniejszego Imperatora podług dawnego zwy-
czaju seym Finlandzki utworzony.

Po skończonej służbie Bożej raczył J.
J. Mość poprzedzony od deputowanych udać
się do seymowej sali, w której zagał mo-
wą posiedzenia seymu, którą tłumaczył gro-
madzeniu Jenerałny rządca Finlandyi. Potem
przeczytał kanclerz w imieniu Imperatora po-
dane pod rozagę seymu przedmioty.

Po ukończonem posiedzeniu udał się ca-
ły orszak w tym samym porządku przy na-
tłoku i ludu ustawianych okrzykach: "Niech
żyje Imperator! do domu, w którym J. J.
Mość stał. W wieczor było miasto oświecone.

D. 17 raczył J. Imp. Mość stosownie do
powszechnego życzenia odebrać w katedralnym
kościółce od wszystkich deputowanych na seym
uroczystą przysięgę wierności w imieniu wszy-
stkich mieszkańców Finlandyi i utwierdzić
przez to na zawsze wieczne przyłączenie tego
kraju do państwa Rosyjskiego.

Nazajutrz raczył J. Imp. Mość obejrzeć
twierdzę Sweaborg i przez pięć godzin przy-
patrywać się obszernem, szalecom sławnej tej
warowni.

D. 28 Marca z rana przybył Najjaśniej-
szy Imperator do Abo, i powitany był uro-
czystie przy tryumfalnej bramie. W wieczor
było miasto oświecone.

Nazajutrz d. 21 raczył J. Im. Mość od-
wiedzieć najwyższą instancją w Abo czyli
sąd nadworny, w którego obecności sądzono
kryminalną sprawę i skazany przez sąd sto-
sownie do dawnych ustaw na śmierć winoway-
ca podany J. Imp. Mości do ułaskawienia został.
J. Imp. Mość zażanowawszy się nad występ-
kiem uwolnił winowaycę od kary śmierci i
wyznaczoną na to miejsce przez sąd karę za-
twierdził. Oto pierwszy czyn przez który
J. Imp. Mość raczył najwyższej swej wła-
dzy tak w prawodawstwie, iako i w sądowni-
ctwie podług przepisów krajowych użyć.

Po ukończonem posiedzeniu sądu odwie-
dził J. Imp. Mość szkołę główną. W wieczor
było miasto oświecone. D. 22 Marca raczył
J. Imp. Mość udać się w podróż na powrót do
Peterzburga przez Tawasthus i Borgo.

Z Helsingeru d. 20. Kwietnia.

Dwie nieprzyjacielskie fregaty przebyły
Sund i udały się ku Landskronie.

Do Gotenburga przybydź znowu miasto
14 wojennych okrętów; niesłychać jednak, a-
by przy nich znajdowały się przewozowe
statki. Mowią oraz, iż z Szwedzkich strony
dano do nich ognia i wszystkie Angielskie o-
kręty i towary przytrzymano w Szwecyi.

Norwegia jest teraz dosyć dobrze w zbo-
że opatrzona i wynaleziono oraz sposób pie-
czenia nowego gatunku chleba, który dla nad-
brzeżnych mieszkańców Norwegii bardzo bę-
dzie dogodny. Jest to gatunek placek, który
piecze się z połowy owianej maki i poł wy-
małych uśmętych rybek Sei zwanych i dosyć
ma być smaczny.

GAZETY KRAKOWSKIE

W E S R O D K D N I A 10. M A I A 1809.

Z Peterzburga d. 8. Kwietnia.

D. 5 b. m. w nocy powrócił Najjaśniejszy Imperator w dobrem zdrowiu z Finlandyi do tutejszey stolicy. Onegday w wieczor było z tego powodu całe miasto oświecone.

Z Kopenhagi d. 22. Kwietnia.

Niepewność względem interesów Szwecyi i względem naszych stosunków z tem państwem jeszcze się dotąd nie wyjaśnia. Układy w tej mierze między dworami Peterzburżskim, Paryżkim i naszym bardzo są skrycie czynione. To tylko widzimy, że postępowanie Szwedów względem nas eo raś jest grzeczniejsze.

Szambelan Kaas pojechał wczoray do Norwegii. Wszyscy podróżni, którzy przybywają tu od niedługo czasu z Norwegii, zapewniają, że Szwedzi z największą gościnnością i grzecznością obchodzą się z Duńczykami.

Wyznaczono 50 do 100 talarów nagrody za wyznalezienie papierów, które zabrany Angielski kuter wrzucił w morze.

Przechodzące w ostatnią sobotę przez Belt
Angielskie wojenne statki, zabrały i spaliły
statek nasz z Langeland płynący.

Wyszedł tu rozkaz, aby wszystkie okręty idące ślad do Helsingera wojennemi statkami były aż do dalszego czasu zastaniane.

Przybyły tu przez Gotenburg z Norwegii Duński officer podaje liczbę stojących pod Gotenburgiem Angielskich okrętów do 8 liniowych okrętów pod dowództwem Admirała Saumarez, 2 fregat i kilku małych statków.

Powracający jeńcy w Szwecyi zapewnia-
ją, że tam wielki mor panuje.

Mowią, iż przez kraie Duńskie powracać będą uwolnionych z Szwecyi Hollenderskich, Francuzkich, &c. jeńców 6 do 800. O uwolnieniu Duńskich jeńców nie jeszcze nie słychać.

C E N A Z B O Z

Na targu w Krakowie d. 8 i 9 Maja 1809.

Korzes Pszenicy	-	-	zł. pol.	44	do	52.
— Zyta	-	-	—	38	—	42.
— Jęczmienia	-	-	—	30	—	34.
— Owsa	-	-	—	28	—	30.
— Grochu	-	-	—	36	—	42.
— Kafzy i aglaney	-	-	—	60	—	68.

W Wiedniu d. 29 Kwietnia.

Masa wynosząca pół kora naszego:

—	Piżenicy	-	-	-	zł. pol.	36	do	55.
—	Zyta	-	-	-	—	26	—	35.
—	Jęczmienia	-	-	-	—	22	—	25.
—	Owsa	-	-	-	—	18	—	22.

Chleba, Mąki i Mięsa Taxy.

Na czas od 1 do 15 Maja 1809.

Dla Miasta Krakowa i jego Przedmie-
ściow.

<i>Chleb.</i>	<i>Funt</i>	<i>Łót.</i>
Butki z piękney pszenicznej mą- ki za 1 kr.	—	7 $\frac{1}{3}$.
Zytny chleb z najpiękniejszey mąki niemieckiego pieczywa za 3 kr.	—	25 $\frac{3}{4}$.
za 6 kr.	1	18 $\frac{6}{13}$.
Zytny chleb z czystey mąki bez dodania ięczmienney mąki za 3 kr.	—	26 $\frac{1}{2}$.
za 6 kr.	1	21.
Przerabiany chleb za 3 kr. . . .	1	10 $\frac{1}{2}$.
za 6 kr.	2	21.

Mąka i Kasza.

Ryń. — kr.

Nayprzedniejszey mąki pszenney miarka od 8 kwart. po . . .	—	—	37.
Mąka na butki po	—	—	38 $\frac{1}{2}$.
Poslednia mąka po	—	—	19 $\frac{1}{4}$.
Zytna mąka z nayprzedniejszego gatunku po	—	—	33 $\frac{1}{4}$.
Jaglana kasza po	—	—	—
Tataczana kasza po	—	—	—
Jęczmiena kasza	—	—	—
Częstochowska kasza	—	—	—
<i>Mięso.</i>			
Wołowego mięsa funt po . . .	—	—	9.
Cielęcего mięsa funt po . . .	—	—	10.
Wieprzowego mięsa funt . . .	—	—	10.
Słoniny	—	—	—
Baraniny	—	—	—
Jagnięcego mięsa	—	—	8.

D O N I E S I E N I A.

Per Cæs. Reg. provinciale Forum Nobilium Leopoliense, Omibus & Singulis quorum inte-
rest notum redditur, Bona seu Oppidum Nizankowice cum attinenti W. hadow ad massam pu-
pillarem olim Josephi Caroli Gottismann pertinentia in Circulo Premislj sita & ad sumam
82741 fl. 18 g. judicialiter detaxata medio publicæ licitationis auctore prætere disvenditum iri,
& quidem sequentibus sub conditionibus. — 1) Præsum fisci ad mandum in summa 82741 fl.
18 apponitur, — 2) Quilibet licitandi cupidus ante actualem licitationem suamam mille flor Rh.
ad manus delegatæ Commissionis deponere tenetur titulo vadij quod finito actu licitationis reliquis
licitandi cupidis restituetur. — 3) Emptor duas quintas partes pretij liciti intra 3 dies ab actu
licitationis Computandos ad Officium depositorum C. R. hujus Fori Comportare tenetur, resi-
duum vero seu tres quintas partes pones emptorem erga inscribendam & hic Fori intra unum
mensem ab actu licitationis Computandum producendam securitatem prognaticam relinquatur ea
lege ut si unum alierumve punctum emptor non servaret bona hæc periculo emptoris publicæ
licitationi exponeretur. — 4) Emptor provisiones, a residuo pretij omnia vanditi per 5 a 100
Computandas omni medio anno anticipative ad depositum (R. hujus Fori Comportare tenebi-
tur, ipsumque Capitale vero erga trimestralem av sationem vel in toto vel pro parte ad Man-
datum C. R. hujus Fori huius anni exolvi demandabitur exolvere debet sub parata executione. —
5) Quoniam bona hæc D. Viacentii Dwernicki publica licitatione ad tres annos in arendateriam
possessionem dimissa fuerint emptor horum bonorum pos-sionem die 8 Junii 1809 acquirat, per
hoc vero Contractus cum præfato Conductore ad diem finitæ possessionis manuteneatur. — 6)
Emptor a die intromissionis ut hæc bona omnes prov-ntus percipiet & ab hac die omnia onera
feret. — 7) Successores Josephi Caroli Gottesmann emptori ad actionem non obligantur. — 8)
Termini pro assum-nda licitatione præfiguntur 29 Maj, 21 Junii & 3 Augusti a. c. hora 10
Matt. emendi cupidis vero permittitur Inventarium horam bonorum in gremiali Registratura in
spicere.

*J. Sumowski.
Krawczykiewicz.
Ritter.*

Ex Consilio C. R. Fori Nobilium Lepoli die 5 Aprilis 1809.

Füller.

Magistrat C. K. Miasta Łazniersa dolnego, ninieyszym Edyktem powszechnie wiadomo
czyni: iż na prozbę prawem przekonywającego Wgo Antoniego Przanowskiego, dom Zyda
Haima Israela Cukier w miasteczku Janowcu pod Nrm 140 znaydujący się do zł. ryń. 1029
kr. 45 sądownie oszacowany z placem do niego należącym i murami opustoszałemi w tyle do-
mu tego stojącemi, na zaspokoienie długow wyżej rzeczonemu Wmu Antoniemu Przanow-

skiemu zasadzonych, to jest 40 czer. zł. w złocie, 100 zł. ryń. i 200 zł. ryń. wraz z pro-
wiszami i kosztami prawnemi 17 zł. ryń. 2 kr. wywołującemi przez publiczną licytacją, do
którey trzy terminy, pierwszy na dzień 20 Kwietnia, drugi na dzień 18 Maja, trzeci na dzień
22 Czerwca r. t. każdy o godzinie 9tej z rana przedany będzie z tym dodatkiem, że gdyby
przerzeczony dom z placem i w tyle będącemi murami, ani na pierwszym, ani na drugim ter-
minie wyżej ceny szacunkowej sprzedanym nie został, tedy na trzecim terminie nawet ni-
żej ceny szacunkowej na gruncie domu tego w miasteczku Janowcu przez wyznaczoną kom-
missję sprzeda się; a to pod następującemi warunkami: — 1) Każdy do licytacji domu tego
przystępujący całą część ceny szacunkowej jako Vadium, to jest zł. ryń. 103 złożyć powi-
nien. — Przyszły nabywca resztującą ilość z licytacji wynikłą w dniach 14tu tę licytacją
potwierdzającej resolucyi do depozytu sądowego tym pewniey złożyć obowiązany będzie,
ile że w przeciwnym razie Vadium utraci i na jego koszt i niebezpieczeństwo nowa licytacja
wyznaczonyby była. Wszyscy tedy chęć kupienia mający, a nawet i Żydzi na wyzna-
czonym terminie w Janowcu na gruncie domu tego stawić się mają. Wreszcie wierzyciele
hypotekowani niniejszym nakazem napominają się, ażeby nie czekając osobnego przypozwu,
swoje pretensye dowodnie i dokładnie do protokołu licytacji, na wyznaczonym do licytacji
terminie podali, inaczej na niewzgl szających się przy podziale summy z licytacji wynikłej
żaden wzgląd miany nie zostanie. D. tt. w Kaźmierzu dolnym d. 22 Marca 1809.

F. Litwinski Proconsul.

J. Glom Syndycus.

R. Kriegsztein Assessor.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Kaźmierza' dolnego.

R. Bełczykowski Prot.

Uwiedomienie ze strony C. K. Rządu krawwego w Galicyi.

Na wakujące miejsce nauczyciela teoretyczney i praktyczney Filozofii w Liceum Lwów-
skim z roczną pensją 800 zł. ryń. i z prawem posunięcia się porząd owego do wyższej pen-
sji 900 i 1000 zł. ryń. w moc dekrety wysokiey nadworney nauk kommissji pod dniem 15
Lutego r. b. wypadłego, konkurs na dzień 8 Czerwca r. b. w Akademii Wiedeńskiej i
Krakowskiej, tudzież w Liceum Lwowskim niniejszym rozpisuje się. Co ze strony C. K.
Gubernium Galicyjskiego do powszechney wiadomości z tem dodatkiem podaje się, aby kon-
kurujący o ten nauczyciela urząd, na wyżej przeznaczonym terminie u Dyrektoryatu Filozofii
w Krakowie i Lwowie przyzwoicie się zgłosili. W Lwowie d. 23 Marca 1809 roku.

Magistrat C. K. Miasta Stoł: Krakowa do wiadomości podaje, iż dom drewniany na Kleparzu
na gruncie szpitala Krakowskiego S. Ducha wybudowany pod Nr. 100 stojący sądownie dnia 21
Li ca 1808 za zł. ryń. 75 oszacowany co do iedney połowy do masy zmarłego Dominika
Krokiewicza, a co do drugiej do pozostałej wdowy Rozalii Krokiewiczowej należący, na
prozbę teyże wdowy i opiekunów Krokiewiczowskich przez drugą publiczną licytacją na
dniu 31 Maja r. b. o godzinie 3 po południu tu w Sądzie odbywać się mającą, pod następują-
cemi warunkami sprzedany będzie. — a) Każdy życzący sobie kupna ma całą część szacunku
za zakład przed licytacją złożyć. — Przyszły zakupiciel ma resztę ceny z licytacji wypa-
dłej w przeciągu 14 dni po ukończoney licytacji do depozytu sądowego złożyć, inaczej no-
wa licytacja na koszt i szkodę jego rozpisanaby była. — Wszysey zatem życzący sobie te-
po kupna, mają się na dzień i miejsce wyżej naznaczone stawić. Wierzyciele zaś zapisowi
nieoczekując osobnych przywołań napominają się, aby swoje pretensye do protokołu licyta-
cji podali, inaczej na niezgłoszonych się, żadna uwaga przy podziale summy z licytacji
wypadłej miana nie będzie.

Gollmayer.

Krzyżanowski.

Sebast. Kawski.

Z Rady Magistratu Miasta Stołecznego Krakowa d. 7 Kwietnia 1809.

Plinta.

Gdy podług obwieszczenia pod dniem 8 p. m. Nr. 2824 w dzierżawę Plebanii i innych duchownych Beneficiów Krakowskiego Cirkulu w wyznaczonym czasie do licytacji tychże Plebanii i Beneficiów nie zgłosili się mający ochotę dzierżawienia, więc się ta licytacja na nowo rozpisać, i z przyłączonej konsygnacji widzieć można, kiedy i gdzie która licytacja odbywać się będzie, tudzież jakie pretium fisci wyznaczone jest każdego Beneficium.

Kondycye tych dzierżaw są następujące:

1. Każdy życzący sobie być do licytacji przypuszczonym powinien 10 prot. wadium w licytującego kommissarza złożyć.

2. Najwięcej ofiarujący, a zatem zostający dzierżawcą musi z góry całoroczną dzierżawną kwotę i od niej 10 procent na kaucya de non desolando złożyć. Natrzechletnią zaś dzierżawę kaucya na całą wypadającą dzierżawną kwotę złożona być musi.

3. Małoletni, żydzi i w wypłacaniu nierzetelne osoby, nie będą do licytacji przypuszczonemi.

4. Administratorowie Beneficiów stawieć się mają na tej licytacji. Oczym się niniejsze dla życzących sobie tychże dzierżaw uwiadomienie czyni.

Od C. K. Krakowskiego cyrkularnego Urzędu, w Krakowie d. 24 Kwietnia 1809.

Konsygnacya. Mających być puszczonej w dzierżawę od dnia 24 Czerwca 1809 w Krakowskim Cirkule wakujących Beneficiów, Plebanii, tudzież do nich należących dzieśięć n.

1) W Chechle Plebania z dzieśięciną ryń. 2332, od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 13 Maia w Olkuskim Kommissaryacie. — 2) Czernichowska Plebania z dzieśięciną ryń. 150 od 24 Czerwca 1809, aż do tegoż 1810 d. 15 Maia w Krakowskim Cirkule. 3) Chlewska Plebania z dzieśięciną ryń. 1180 od d. 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 15 Maia w Krakowskim Cirkule. 4) S. Michała Kollegiat kanonia Bronczyce, propinacya będzie z osobna licytowana z dzieśięciną ryń. 3755 od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1812 d. 15 Maia w Krakowskim Cirkule. — 5) Archipresbiteria Panny Maryi Bronowice małe z dzieśięciną ryń. 5304 od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 12 Maia w Krakowskim Cirkule. — Dom w Krakowie pod Nr. 604 zaiezdny ryń. 354 od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810. — Dom pod Nr. 248 na Wesoły dom także Nr. 247 ryń. 361 kr. 30 od 1 Listopada 1809 aż do końca Października 1810 d. 1 Sierpnia. — 6) S. Mikołaja Plebania ryń. 588 kr. 58 od 1 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 16 Maia w Krakowie. — 7) W Mieronicach Plebania z dzieśięciną ryń. 2130 od 1 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 16 Maia w Krakowskim Cirkule. — 8) W Proszowicach szpitalne grunta i ogrody w 4 podziałach quantum protii co do 1go jest ryń. 270 kr. 15 — Od 2go ryń. 7 kr. 18. — Od 3iego ryń. 3 kr. 58. — Od 4go ryń. 4 kr. 48 od 1go Novemb. 1809 aż do tegoż M. 1812 d. 31 Julii w Krakowskim Cyr. — 9) Proszowski szpital Kapelanii, rozmaite pojedyncze grunta, które iako w przed rożnym Proszowskim mieszczanom w dzierżawę puszczone były, także i teraz razem lub pojedynczo z dzierżawionymi będą. Od pierwszego gruntu ryń. 15 kr. 20, od 2 ryń. 7 kr. 55, od 3 ryń. 6 kr. 20, od 4 ryń. 22 kr. 15, od 5 ryń. 7 kr. 33, od 6 ryń. 7 kr. 30, od 7 ryń. 7 kr. 30, od 8 ryń. 63 kr. 30, od 9 ryń. 56 kr. 30, od 10 ryń. 60 kr. 15, od 11 ryń. 61, od 12 ryń. 37 kr. 35, od 13 ryń. 40 kr. 20, od 14 ryń. 48 kr. 30, od 15 ryń. 51 kr. 15, od 16 ryń. 62 kr. 30 od 1 Novemb. 1809 aż do tegoż samego miesiąca 1812, d. 15 Maia w Krakowie w Cyrkularnej Kancellaryi. — 10 Kozłów Plebania od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 17 Maia w Zarnowskim Dystrykcie. — 11) Lgota Dominia ryń. 42 kr. 51 Lgota od poddanych ryń. 45 kr. 22 4/8. Smolim Dominia ryń. 91 kr. 30. Smolin od poddanych ryń. 76 kr. 28. Bydlin od poddanych ryń. 93 kr. 50. Dumanowice od poddanych ryń. 32 kr. 41. Dumanowice od poddanych ryń. 76 kr. 46. Złotów od poddanych ryń. 45 kr. 50. Dobczów Gromada ryń. 105 kr. 32 1/2. Złotów Gromada ryń. 96 kr. 48 od 24 Czerwca 1809 aż do tegoż 1810 d. 19 Maia w Zarnowieckiej Kamerze. W Krakowie d. 24 Kwietnia 1809.

Na wakujące miejsce Syndyka z pensją roczną 500 zł. ryń. przy Magistracie w Hły, w Cirkule Radomskim, ze strony C. K. Galicyjskiego Gubernium konkurs do 15 Maia r. b. z tem dokładem rozpisać się, aby wszyscy, którzy sobie pomienione miejsce otrzymać życzą, prośby swe podług przepisow ułożone, przed upłynieniem konkursowego terminu do urzędu Cyrkularnego Radomskiego podali. W Lwowie dnia 29 Marca 1809.